

06.06.2012

Stj/14

§ 203

Inrättande av ett barnomsorgsväsen

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade i enlighet med stadsstyrelsens förslag räknat från 1.1.2013

1 inrätta en barnomsorgsnämnd och ett barnomsorgsverk som lyder under nämnden och godkänna instruktion för barnomsorgsväsendet

Instruktion för Helsingfors stads barnomsorgsväsen

1 § Verksamhetsområde

Helsingfors stads barnomsorgsnämnd ansvarar tillsammans med barnomsorgsverket, som lyder under nämnden, för den finska barndagvården och delvis för den finska förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever i enlighet med de av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen godkända målen.

2 § Nämnden

Nämnden har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare. Ledamöterna och ersättarna ska vara från den finska språkgruppen.

3 § Föredragning

Ärendena vid nämndens sammanträden föredras av verkschefen, fränsett de fall då han har ålagt någon tjänsteinnehavare som är underställd honom att föredra ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

4 § Nämndens uppgifter

Nämnden har, om något annat inte är föreskrivet, till uppgift

1. att övervaka att verket arbetar inom ramen för den fastställda budgeten och i enlighet med de av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen godkända målen
2. att godkänna mål för verket och följa utfallet
3. att besluta om priser och avgifter, om klientavgifter i enlighet med anvisningar som stadsstyrelsen vid behov utfärdar separat och om hyror och ersättningar och att godkänna grunder enligt vilka

en tjänsteinnehavare kan göra detta

4. att fastställa grunder för avgifter som ska tas ut inom den svenska barndagvården, vilken hör till utbildningsväsendets verksamhetsområde
5. att besluta om fördelning av understödsanslag som står till nämndens disposition och övervaka användningen av understöden och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
6. att godkänna behovsutredningar för lokalprojekt och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
7. att inom gränser fastställda av stadsstyrelsen godkänna planer och ritningar för andra projekt än lokalprojekt och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
8. att besluta om upphandlingar, med undantag för aktier, och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
9. att inom ramen för sin besittningsrätt besluta om uthyrning och annan upplåtelse av markområden, lokaler och anordningar för längst fem år åt gången, eller tills vidare om hyresförhållandet enligt avtal upphör senast sex månader efter uppsägning, och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
10. att inom gränser fastställda av stadsstyrelsen besluta om förhyrning av lokaler och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
11. att besluta om överlåtelse av lös egendom i verkets besittning till verkligt värde och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
12. att inom gränser fastställda av stadsstyrelsen besluta om överlåtelse av lös egendom i verkets besittning utan vederlag eller under det verkliga värdet

13. att bevilja skadestånd i ärenden rörande verket då staden är ersättningskyldig eller skadestånd anses skäligt och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
14. att helt eller delvis befria en anställd vid verket som vållat skada i tjänsten eller arbetet från skyldigheten att betala ersättning, såvida inte skadan har vållats avsiktligt eller genom grov oaktsamhet, och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
15. att bevilja befrielse från avgifter och ersättningar som ska betalas till verket och från andra fordringar som verket har och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
16. att tillsätta en tillfällig sektion med uppgift att bereda ett bestämt ärende om ärendets natur särskilt kräver detta, varvid det som är föreskrivet om nämnden gäller för sektionen i tillämpliga delar
17. att besluta om antalet vårdplatser och om öppettider för verksamhetsenheterna och att fastställa grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
18. att besluta om ett kommundillägg till stadens stöd för privat vård och stöd för hemvård i fråga om den finska och den svenska dagvården
19. att förelägga stadsstyrelsen ett förslag till läroplan för förskoleundervisning ordnad av staden
20. att fastställa barnomsorgsplaner och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
21. att besluta när arbetet inom förskoleundervisningen ska inledas och när lov ska infalla
22. att besluta om principer för elevantagning och delvis om grunder för antagning och placering i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever och att godkänna

06.06.2012

Stj/14

grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta

23. att besluta om verksamhetsställen i fråga om förskoleundervisningen och delvis i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
24. att besluta om stöd för resor i fråga om förskoleundervisningen och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta.

Nämnden har dessutom till uppgift att besluta om fall då den som saken gäller krävt att ett beslut om barndagvård eller morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever som fattats av en tjänsteinnehavare ska föreläggas ett organ.

5 § Organisation

Beslut om indelning av verket i enheter på byrånivå fattas av nämnden.

Chef för verket är barnomsorgsdirektören.

6 § Ledarskap

Verkschefen leder verket och ansvarar för att de godkända målen nås.

7 § Verkschefens uppgifter

Verkschefen har, om han inte ålagt någon annan tjänsteinnehavare detta, till uppgift

1. att godkänna verksamhetsstadgor
2. att överföra en anställd vid verket och motsvarande tjänst eller befattning från en byrå till en annan, efter att ha hört cheferna i fråga, den anställde själv och, på begäran av denne, förtroendemannen
3. att verkställa kollektivavtal och motsvarande avtal som gäller personalen, med beaktande av det som är föreskrivet i instruktionen för stadsstyrelsen
4. att på stadens vägnar ansöka om statsandelar och understöd och därmed jämförliga förmåner som hänför sig till verkets

verksamhetsområde, dock inte om medel från Europeiska unionen, och att föra stadens talan i fråga om detta.

Verkschefen ska dessutom utföra övriga uppgifter föreskrivna av stadsdirektören, biträdande stadsdirektören i fråga och nämnden.

8 § Förhinder

Då verkschefen är förhindrad sköts hans uppgifter av en byråchef förordnad av nämnden.

9 § Behörighetsvillkor

Behörighetsvillkor för verkschefen är, utöver det som särskilt är föreskrivet, högre högskoleexamen och erfarenhet av administration och ledarskap.

Behörighetsvillkoren för den övriga personalen bestäms av den som verkställer valet, med beaktande av det som särskilt är föreskrivet.

10 § Anställning av personal

Verkschefen anställs av stadsfullmäktige sedan nämnden gett utlåtande om de sökande.

Cheferna för enheterna på byrånivå anställs av nämnden.

Den övriga personalen anställs av verkschefen eller den som han förordnat.

11 § Överföring av beslutanderätten i ärenden som gäller individuell barndagvård och delvis i förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever

Beslut om att ordna och ge barndagvård och ta ut avgifter för tjänster fattas, om inte ärendet ska avgöras av nämnden, av en tjänsteinnehavare som verkschefen förordnat, i enlighet med de grunder och allmänna anvisningar som fastställts av nämnden.

Beslut om att ordna och meddela förskoleundervisning och om att ordna morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever och inta till verksamheten fattas, om inte ärendet ska avgöras av nämnden, av en tjänsteinnehavare som verkschefen förordnat, i enlighet med de grunder och allmänna anvisningar som fastställts av nämnden.

12 § Framställningar och utlåtanden till utomstående, talan

Framställningar och utlåtanden från nämnden och verket till sådana som inte hör till staden ska gå via stadsstyrelsen, fränsett de fall då detta på grund av att ärendet har ringa principiell och ekonomisk betydelse måste anses vara onödigt eller då något annat är föreskrivet.

Verkschefen eller den tjänsteinnehavare som han förordnat har rätt att föra stadens och nämndens talan i domstolar och hos förvaltningsmyndigheter i ärenden som gäller verkställande av individuell finsk barndagvård, delvis i ärenden som gäller verkställande av individuell förskoleundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever och delvis i ärenden som gäller privata socialtjänster.

Stadsfullmäktige beslutade samtidigt att de åtgärder som krävs för att instruktionen ska kunna verkställas får vidtas innan instruktionen träder i kraft 1.1.2013.

2 överföra uppgifterna och de ca 5 500 anställda inom socialverkets ansvarsområde barndagvård till barnomsorgsverket

3 inrätta en tjänst som barnomsorgsdirektör vid barnomsorgsverket. Totallönen baserar sig på Hay-systemet för verkschefslöner och uppgår till 8 000 euro i månaden.

Dessutom godkände stadsfullmäktige följande hemställningsklämmor:

1. Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av inrättandet av ett barnomsorgsverk och godkännandet av en instruktion för verket att det i lekparkerna också i fortsättningen ordnas öppen verksamhet både för familjer med barn i lekåldern och för barn i skolåldern om möjligt i den nuvarande utsträckningen och även under skolelevernas lov. (Julia Virkkunen)
2. Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av inrättandet av ett barnomsorgsverk och godkännandet av en instruktion för verket att möjligheterna utreds att stärka samarbetet mellan lekparker och organisationer. (Julia Virkkunen)
3. Stadsfullmäktige förutsätter att när barnomsorgen får sitt eget verk och sin egen budget, försöker den påverka i syfte att det i alla stadsdelar ska finnas tillräckligt med barndagvårdsplatser. (Sirpa Asko-Seljavaara)

Behandling

Efter att ordföranden förklarar diskussionen avslutad anförde ordföranden såsom redogörelse att följande fem hemställningsklämmor hade föreslagits under diskussionen:

Julia Virkkunen: 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av inrättandet av ett barnomsorgsverk och godkännandet av en instruktion

för verket att det i lekparkerna också i fortsättningen ordnas öppen verksamhet både för familjer med barn i lekåldern och för barn i skolåldern om möjligt i den nuvarande utsträckningen och även under skolelevernas lov.

Understödd av: Kati Peltola

Julia Virkkunen: 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av inrättandet av ett barnomsorgsverk och godkännandet av en instruktion för verket att möjligheterna utreds att stärka samarbetet mellan lekparkar och organisationer.

Understödd av: Kati Peltola

Sirpa Asko-Seljavaara: Stadsfullmäktige förutsätter att när barnomsorgen får sitt eget verk och sin egen budget, försöker den påverka i syfte att det i alla stadsdelar ska finnas tillräckligt med barndagvårdsplatser.

Understödd av: Sirkku Ingervo

Kati Peltola: 1 Stadsfullmäktige förutsätter att det vid genomförandet av förvaltnings- och stödtjänsterna inom barnomsorgen ställs som mål att vård- och fostringspersonalen ska kunna koncentrera sig på arbetet med barnen och på samarbetet med föräldrarna.

Understödd av: Sirkku Ingervo

Kati Peltola: 2 Stadsfullmäktige förutsätter att verksamhetsställena för dagvården och för annan närservice inom barnomsorgen planeras enligt lokala behov och att barnfamiljerna och de anställda i de olika områdena har möjlighet att förhandla om alternativa sätt att ändra servicen i området.

Understödd av: Sirkku Ingervo

Redogörelsen befanns vara riktig.

På förslag av ordföranden godkände stadsfullmäktige först stadsstyrelsens förslag enhälligt.

Ordföranden föreslog och fullmäktige godkände följande omröstningsförfarande: Vardera hemställningsklämman tas särskilt upp till omröstning.

Ordföranden framställde och fullmäktige godkände följande första omröstningsproposition: Den som godkänner ledamoten Julia Virkkunens förslag till hemställningsklämman röstar ja; den som motsätter sig klämman röstar nej.

17 omröstningen

JA-förslag: 1 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av inrättandet av ett barnomsorgsverk och godkännandet av en instruktion för verket att det i lekparkerna också i fortsättningen ordnas öppen verksamhet både för familjer med barn i lekåldern och för barn i skolåldern om möjligt i den nuvarande utsträckningen och även under skolelevernas lov.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 43

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Annika Andersson, Paavo Arhinmäki, Lilli Autti, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jessica Karhu, Emma Kari, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Jere Lahti, Reiska Laine, Eija Loukoila, Terhi Mäki, Sole Molander, Outi Ojala, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Tuomas Rantanen, Laura Rissanen, Pekka Saarnio, Olli Sademies, Riitta Skoglund, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Blanka: 31

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Tuija Brax, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Jaana Pelkonen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Wille Rydman, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Olli Valtonen

Frånvarande: 11

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Jouko Malinen, Elina Moisio, Osku Pajamäki, Johanna Sydänmaa, Heta Välimäki, Tuomo Valokainen, Jan Vapaavuori, Thomas Wallgren

18 omröstningen

JA-förslag: 2 Stadsfullmäktige förutsätter vid godkännandet av inrättandet av ett barnomsorgsverk och godkännandet av en instruktion för verket att möjligheterna utreds att stärka samarbetet mellan lekparker och organisationer.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 45

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Annika Andersson, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Lilli Autti, Maria Björnberg-Enckell,

Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Heikki Karu, Laura Kolbe, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Jere Lahti, Reiska Laine, Eija Loukoila, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Sole Molander, Outi Ojala, Pia Pakarinen, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Tuomas Rantanen, Pekka Saarnio, Olli Sademies, Riitta Skoglund, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Markku Vuorinen

Blanka: 29

Maija Anttila, Jorma Bergholm, Tuija Brax, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Arja Karhuvaara, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Lasse Männistö, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Jaana Pelkonen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Lea Saukkonen, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Olli Valtonen, Ville Ylikahri

Frånvarande: 11

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Jouko Malinen, Elina Moisio, Osku Pajamäki, Johanna Sydänmaa, Heta Välimäki, Tuomo Valokainen, Jan Vapaavuori, Thomas Wallgren

19 omröstningen

JA-förslag: Stadsfullmäktige förutsätter att när barnomsorgen får sitt eget verk och sin egen budget, försöker den påverka i syfte att det i alla stadsdelar ska finnas tillräckligt med barndagvårdsplatser.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 56

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Annika Andersson, Maija Anttila, Paavo Arhinmäki, Sirpa Asko-Seljavaara, Maria Björnberg-Enckell, Gunvor Brettschneider, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Kimmo Helistö, Mari Holopainen, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Emma Kari, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Hannele Luukkainen, Terhi Mäki, Sole Molander, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Outi Ojala, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Olli Sademies, Lea Saukkonen, Riitta Skoglund, Riitta Snäll, Tarja Tenkula, Astrid Thors, Ulla-Marja Urho, Antti Valpas, Olli Valtonen, Sanna Vesikansa, Julia Virkkunen, Markku Vuorinen

Blanka: 18

Lilli Autti, Jorma Bergholm, Tuija Brax, Mika Ebeling, Yrjö Hakanen, Jukka Järvinen, Reiska Laine, Jyrki Lohi, Eija Loukoila, Lasse Männistö, Kati Peltola, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Kaarin Taipale, Nils Torvalds, Tuomo Valokainen, Tea Vikstedt, Ville Ylikahri

Frånvarande: 11

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Jouko Malinen, Elina Moisio, Osku Pajamäki, Pekka Saarnio, Johanna Sydänmaa, Heta Välimäki, Jan Vapaavuori, Thomas Wallgren

20 omröstningen

JA-förslag: 1 Stadsfullmäktige förutsätter att det vid genomförandet av förvaltnings- och stödtjänsterna inom barnomsorgen ställs som mål att vård- och fostringspersonalen ska kunna koncentrera sig på arbetet med barnen och på samarbetet med föräldrarna.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 32

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Annika Andersson, Paavo Arhinmäki, Lilli Autti, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Mari Holopainen, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Jessica Karhu, Emma Kari, Tuuli Kousa, Essi Kuikka, Jere Lahti, Reiska Laine, Eija Loukoila, Terhi Mäki, Outi Ojala, Kati Peltola, Pekka Saarnio, Lea Saukkonen, Riitta Skoglund, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Antti Valpas, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen, Markku Vuorinen

Blanka: 42

Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Kimmo Helistö, Nina Huru, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Pauli Leppäaho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Sole Molander, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Terhi Peltokorpi, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Olli Sademies, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Olli Valtonen, Ville Ylikahri

Frånvarande: 11

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Minerva Krohn, Jouko Malinen, Elina Moisio, Osku Pajamäki, Johanna Sydänmaa, Heta Välimäki, Jan Vapaavuori, Thomas Wallgren

Stadsfullmäktiges ordförande Minerva Krohn meddelade att hennes avsikt hade varit att rösta ja.

21 omröstningen

JA-förslag: 2 Stadsfullmäktige förutsätter att verksamhetsställena för dagvården och för annan närservice inom barnomsorgen planeras enligt lokala behov och att barnfamiljerna och de anställda i de olika områdena har möjlighet att förhandla om alternativa sätt att ändra servicen i området.

NEJ-förslag: Motsätter sig

Ja-röster: 26

Zahra Abdulla, Paavo Arhinmäki, Lilli Autti, Gunvor Brettschneider, Yrjö Hakanen, Mari Holopainen, Sirkku Ingervo, Jukka Järvinen, Tarja Kantola, Emma Kari, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Essi Kuikka, Reiska Laine, Eija Loukoila, Terhi Mäki, Sole Molander, Outi Ojala, Terhi Peltokorpi, Kati Peltola, Pekka Saarnio, Kaarin Taipale, Tarja Tenkula, Sanna Vesikansa, Tea Vikstedt, Julia Virkkunen

Blanka: 48

Outi Alanko-Kahiluoto, Annika Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Jorma Bergholm, Maria Björnberg-Enckell, Tuija Brax, Mika Ebeling, Matti Enroth, Juha Hakola, Jasmin Hamid, Kimmo Helistö, Nina Huru, Suzan Ikävalko, Jessica Karhu, Arja Karhuvaara, Heikki Karu, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Jere Lahti, Pauli Leppä-aho, Jyrki Lohi, Hannele Luukkainen, Lasse Männistö, Seija Muurinen, Jarmo Nieminen, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Jaana Pelkonen, Tuomas Rantanen, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Olli Sademies, Riitta Skoglund, Riitta Snäll, Osmo Soininvaara, Ilkka Taipale, Astrid Thors, Nils Torvalds, Ulla-Marja Urho, Tuomo Valokainen, Antti Valpas, Olli Valtonen, Markku Vuorinen, Ville Ylikahri

Frånvarande: 11

Harry Bogomoloff, Eero Heinäluoma, Seppo Kanerva, Jouko Malinen, Elina Moisio, Osku Pajamäki, Lea Saukkonen, Johanna Sydänmaa, Heta Välimäki, Jan Vapaavuori, Thomas Wallgren

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, stadssekreterare, telefon: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Bilagor

Postadress
PB 1
00099 HELSINGINFORS STAD
hallintokeskus@hel.fi

Besöksadress
Norra esplanaden 11-13
Helsingfors 17
<http://www.hel.fi/hallintokeskus>

Telefon
+358 9 310 1641
Telefax
+358 9 655 783

FO-nummer
0201256-6

Kontonr
FI0680001200062637
Moms nr
FI02012566

- 1 Organisaatiomalli
- 2 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännöksi
- 3 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännön perusteluiksi
- 4 Sosiaalitoimen johtosäntö
- 5 Kaupunginvaltuuston päätös 30.11.2011
- 6 Seurantaryhmä 12.12.2011
- 7 Ohjausryhmä 4.1.2012
- 8 Henkilöstötoimikunnan lausunto 21.5.2012
- 9 Äänestyslistat

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar räknat från 1.1.2013

1 inrätta en barnomsorgsnämnd och ett barnomsorgsverk som lyder under nämnden och godkänna instruktion för barnomsorgsväsendet

Instruktion för Helsingfors stads barnomsorgsväsen

1 § Verksamhetsområde

Helsingfors stads barnomsorgsnämnd ansvarar tillsammans med barnomsorgsverket, som lyder under nämnden, för den finska barndagvården och delvis för den finska förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever i enlighet med de av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen godkända målen.

2 § Nämnden

Nämnden har nio ledamöter. Varje ledamot har en personlig ersättare. Ledamöterna och ersättarna ska vara från den finska språkgruppen.

3 § Föredragning

Ärendena vid nämndens sammanträden föredras av verkschefen, fränsett de fall då han har ålagt någon tjänsteinnehavare som är underställd honom att föredra ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

4 § Nämndens uppgifter

Nämnden har, om något annat inte är föreskrivet, till uppgift

1. att övervaka att verket arbetar inom ramen för den fastställda budgeten och i enlighet med de av stadsfullmäktige och stadsstyrelsen godkända målen
2. att godkänna mål för verket och följa utfallet

3. att besluta om priser och avgifter, om klientavgifter i enlighet med anvisningar som stadsstyrelsen vid behov utfärdar separat och om hyror och ersättningar och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
4. att fastställa grunder för avgifter som ska tas ut inom den svenska barndagvården, vilken hör till utbildningsväsendets verksamhetsområde
5. att besluta om fördelning av understödsanslag som står till nämndens disposition och övervaka användningen av understöden och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
6. att godkänna behovsutredningar för lokalprojekt och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
7. att inom gränser fastställda av stadsstyrelsen godkänna planer och ritningar för andra projekt än lokalprojekt och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
8. att besluta om upphandlingar, med undantag för aktier, och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
9. att inom ramen för sin besittningsrätt besluta om uthyrning och annan upplåtelse av markområden, lokaler och anordningar för längst fem år åt gången, eller tills vidare om hyresförhållandet enligt avtal upphör senast sex månader efter uppsägning, och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
10. att inom gränser fastställda av stadsstyrelsen besluta om förhyrning av lokaler och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
11. att besluta om överlåtelse av lös egendom i verkets besittning till verkligt värde och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta

12. att inom gränser fastställda av stadsstyrelsen besluta om överlåtelse av lös egendom i verkets besittning utan vederlag eller under det verkliga värdet
13. att bevilja skadestånd i ärenden rörande verket då staden är ersättningsskyldig eller skadestånd anses skäligt och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
14. att helt eller delvis befria en anställd vid verket som vållat skada i tjänsten eller arbetet från skyldigheten att betala ersättning, såvida inte skadan har vållats avsiktligt eller genom grov oaktsamhet, och att fastställa gränser inom vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
15. att bevilja befrielse från avgifter och ersättningar som ska betalas till verket och från andra fordringar som verket har och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
16. att tillsätta en tillfällig sektion med uppgift att bereda ett bestämt ärende om ärendets natur särskilt kräver detta, varvid det som är föreskrivet om nämnden gäller för sektionen i tillämpliga delar
17. att besluta om antalet vårdplatser och om öppettider för verksamhetsenheterna och att fastställa grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
18. att besluta om ett kommundillägg till stadens stöd för privat vård och stöd för hemvård i fråga om den finska och den svenska dagvården
19. att förelägga stadsstyrelsen ett förslag till läroplan för förskoleundervisning ordnad av staden
20. att fastställa barnomsorgsplaner och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
21. att besluta när arbetet inom förskoleundervisningen ska inledas och när lov ska infalla

22. att besluta om principer för elevantagning och delvis om grunder för antagning och placering i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
23. att besluta om verksamhetsställen i fråga om förskoleundervisningen och delvis i fråga om morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta
24. att besluta om stöd för resor i fråga om förskoleundervisningen och att godkänna grunder enligt vilka en tjänsteinnehavare kan göra detta.

Nämnden har dessutom till uppgift att besluta om fall då den som saken gäller krävt att ett beslut om barndagvård eller morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever som fattats av en tjänsteinnehavare ska föreläggas ett organ.

5 § Organisation

Beslut om indelning av verket i enheter på byrånivå fattas av nämnden.

Chef för verket är barnomsorgsdirektören.

6 § Ledarskap

Verkschefen leder verket och ansvarar för att de godkända målen nås.

7 § Verkschefens uppgifter

Verkschefen har, om han inte ålagt någon annan tjänsteinnehavare detta, till uppgift

1. att godkänna verksamhetsstadgor
2. att överföra en anställd vid verket och motsvarande tjänst eller befattning från en byrå till en annan, efter att ha hört cheferna i fråga, den anställde själv och, på begäran av denne, förtroendemannen
3. att verkställa kollektivavtal och motsvarande avtal som gäller personalen, med beaktande av det som är föreskrivet i instruktionen för stadsstyrelsen

4. att på stadens vägnar ansöka om statsandelar och understöd och därmed jämförliga förmåner som hänför sig till verkets verksamhetsområde, dock inte om medel från Europeiska unionen, och att föra stadens talan i fråga om detta.

Verkschefen ska dessutom utföra övriga uppgifter föreskrivna av stadsdirektören, biträdande stadsdirektören i fråga och nämnden.

8 § Förhinder

Då verkschefen är förhindrad sköts hans uppgifter av en byråchef förordnad av nämnden.

9 § Behörighetsvillkor

Behörighetsvillkor för verkschefen är, utöver det som särskilt är föreskrivet, högre högskoleexamen och erfarenhet av administration och ledarskap.

Behörighetsvillkoren för den övriga personalen bestäms av den som verkställer valet, med beaktande av det som särskilt är föreskrivet.

10 § Anställning av personal

Verkschefen anställs av stadsfullmäktige sedan nämnden gett utlåtande om de sökande.

Cheferna för enheterna på byrånivå anställs av nämnden.

Den övriga personalen anställs av verkschefen eller den som han förordnat.

11 § Överföring av beslutanderätten i ärenden som gäller individuell barndagvård och delvis i förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever

Beslut om att ordna och ge barndagvård och ta ut avgifter för tjänster fattas, om inte ärendet ska avgöras av nämnden, av en tjänsteinnehavare som verkschefen förordnat, i enlighet med de grunder och allmänna anvisningar som fastställts av nämnden.

Beslut om att ordna och meddela förskoleundervisning och om att ordna morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever och inta till verksamheten fattas, om inte ärendet ska avgöras av nämnden, av en tjänsteinnehavare som verkschefen förordnat, i enlighet med de grunder och allmänna anvisningar som fastställts av nämnden.

12 § Framställningar och utlåtanden till utomstående, talan

Framställningar och utlåtanden från nämnden och verket till sådana som inte hör till staden ska gå via stadsstyrelsen, fränsett de fall då

detta på grund av att ärendet har ringa principiell och ekonomisk betydelse måste anses vara onödigt eller då något annat är föreskrivet.

Verkschefen eller den tjänsteinnehavare som han förordnat har rätt att föra stadens och nämndens talan i domstolar och hos förvaltningsmyndigheter i ärenden som gäller verkställande av individuell finsk barndagvård, delvis i ärenden som gäller verkställande av individuell förskoleundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever och delvis i ärenden som gäller privata socialtjänster.

Stadsfullmäktige beslutar samtidigt att de åtgärder som krävs för att instruktionen ska kunna verkställas får vidtas innan instruktionen träder i kraft 1.1.2013.

2 överföra uppgifterna och de ca 5 500 anställda inom socialverkets ansvarsområde barndagvård till barnomsorgsverket

3 inrätta en tjänst som barnomsorgsdirektör vid barnomsorgsverket. Totallönen baserar sig på Hay-systemet för verkschefslöner och uppgår till 8 000 euro i månaden.

Sammandrag

Stadsfullmäktige beslutade 30.11.2011 (245 §) att socialnämnden och hälsovårdsnämnden skulle slås samman till en social- och hälsovårdsnämnd, att socialverket, med undantag av den finska barndagvården, och hälsovårdscentralen skulle slås samman till en enda förvaltning och att en separat nämnd och en separat förvaltning skulle inrättas för den finska barndagvården, räknat från 1.1.2013.

Omorganiseringen i fråga om barnomsorgsväsendet har beretts i stadens egen regi. Instruktionen för barnomsorgsväsendet ingår i beslutsförslaget. Organisationsmodellen utgör bilaga till detta ärende på föredragningslistan.

Föredraganden

Bakgrund till och mål för omorganiseringen

Deloitte Oy fick sitt konsultarbete färdigt 29.4.2011. Arbetet omfattar en utredning om utgångspunkterna för omorganiseringen av socialväsendet och hälsovårdsväsendet. I slutrapporten presenteras sex alternativa organisationsmodeller. I tre alternativ utgör socialverket och hälsovårdscentralen separata förvaltningar, och i tre alternativ föreslås det att förvaltningarna ska slås samman. I alternativen föreslås det dessutom att barndagvården ska skiljas åt från den sammanslagna förvaltningen och att stödtjänsterna ska omorganiseras.

Stadsstyrelsen antecknade helhetsutredningen 20.6.2011 och uppmanade samtidigt utbildningsnämnden, socialnämnden, hälsovårdsnämnden, personalcentralen och ekonomi- och planeringscentralen att ge utlåtande om slutrapporten före 30.9.2011. Stadsfullmäktige beslutade efter remissrundan, 30.11.2011, att socialväsendet och hälsovårdsväsendet inom verksamhetsområdet för biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet skulle omorganiseras räknat från 1.1.2013 enligt följande principer:

Socialnämnden, med undantag av den finska barndagvården, och hälsovårdsnämnden slås samman till en enda social- och hälsovårdsnämnd, för vilken antalet ledamöter bestäms då instruktionen godkänns. Under social- och hälsovårdsnämnden bildas sektioner som behandlar bl.a. överklaganden. Vilka sektioner som ska bildas bestäms senare i instruktionen. För den finska barndagvården inrättas en separat nämnd med 9 ledamöter.

I fråga om förvaltningsorganisationen beslutade stadsfullmäktige att socialverket, med undantag av den finska barndagvården, och hälsovårdscentralen skulle slås samman till en enda förvaltning. Vid förvaltningen inrättas ansvarsområden på avdelningsnivå. Ansvarsområdena bestäms senare i instruktionen. För den finska barndagvården inrättas en separat förvaltning.

Stadsfullmäktiges riktlinjer för den fortsatta beredningen är att organisationen ska byggas upp utgående från klienternas och patienternas behov och med hörande av invånarna. Personalen ska ha en central roll i planeringen och genomförandet av organisationsreformen. I förändringsfasen ska det ges stöd till de anställda, och sammanjämkningen av de olika kulturerna vid förvaltningarna ska främjas. Speciellt avseende ska fästas vid att nya administrativa nivåer inte bildas i reformen.

Syften med organisationsreformen är att stärka de åtgärder som minskar hälsoskillnaderna och att allokera resurser för kundtjänsten. För barndagvården skapas det fungerande samarbetsstrukturer med utbildningsväsendet. Avgörandet av organisationsmodellen ska inte ändra det sätt på vilket stödtjänster ordnas i nuläget. De alternativa sätten att ordna tjänster ska granskas som en särskild fråga efter att de kommunala affärsverkens ställning har blivit avgjord.

Stadsfullmäktige godkände 30.11.2011 också följande hemställningskläm om barnomsorgsväsendet: Stadsfullmäktige förutsätter att samarbetet inom ansvarsområdet för barnfamiljer (socialhandledare på daghem, familjerådgivning, barnskydd), hälsovårdstjänsterna (rådgivningsbyrån, hälsokontroll, familjenätverk) och utbildningsväsendet (grundläggande utbildning, svensk dagvård)

fortsätter och att tjänsterna utvecklas i samråd med de anställda och föräldrarna.

Följande ingår i motiveringen till stadsfullmäktiges beslut: En egen förvaltning och nämnd framhäver betydelsen av barnomsorgstjänster i Helsingfors. De finska dagvårdstjänsterna i Helsingfors består av daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet i klubbar, öppen verksamhet i lekparkar, stöd för hemvård och stöd för privat vård samt övervakning av den privata dagvården. Inom ansvarsområdet för den finska barndagvården ordnas i enlighet med lagen om grundläggande utbildning förskoleundervisning, eftermiddagsverksamhet för utvecklingsstörda skolelever och verksamhet för utvecklingsstörda barn som dagvård på sommaren.

Den tidiga barndomen är sin egen livsperiod i vilken det är viktigt att barnet får del av sådana funktionsformer som hör till barndomen, såsom omsorg, trygghet och lek. Barnet lever den unika barndomsperioden.

Starkt samarbete med familjer, rådgivningsbyrån, barnskyddet och skolan behövs inom barnomsorgstjänsterna. Inom dagvården i Helsingfors har det byggts upp fungerande samarbetsstrukturer mellan barnskyddet, rådgivningsbyrån och skolan. Alla dessa ska fortfarande utvecklas och stärkas. Det funktionella samarbetet på gränsytorerna mellan de olika tjänsterna ska ökas. Den speciella utmaningen i Helsingfors är utslagning. Tjänsterna för barnfamiljer ska bilda sådana nätverk som förebygger utslagning så effektivt som möjligt.

Väsentligt i organiseringen av dagvårdstjänster är att det ska vara smidigt att använda tjänsterna ur familjernas och barnens perspektiv. En funktionell och ekonomisk lösning med tanke på barnomsorgen vid fusionen av social- och hälsovårdsväsendet är att organisera barnomsorgen som en separat helhet inom social- och hälsovårdsväsendet. Detta leder till lägst antal strukturella förändringar inom administrationen av barnomsorgen och modellen frigör resurser för utveckling av verksamheten. Socialverkets nuvarande ansvarsområde för dagvård är en låg organisation som kan fortsätta fungera som en låg organisation och som sin egen helhet.

Stadsfullmäktige uppmanade 30.11.2011 biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet att inleda den fortsatta beredningen av organisationsreformen utgående från att de nödvändiga instruktionsändringarna behandlas av stadsfullmäktige under vårperioden 2012.

Ett förslag till organisation och instruktion för social- och hälsovårdsväsendet utgör ett separat ärende på stadsfullmäktiges föredragningslista. Frågan om upphävande av den gällande

instruktionen för socialväsendet och den gällande instruktionen för hälsovårdsväsendet räknat från 1.1.2013 behandlas i samma sammanhang.

Hur organisationsreformen beretts och styrs

Organisationsreformen har beretts i stadens egen regi. Det har för planering och beredning av dagvården år 2012 funnits en beredningsgrupp med dagvårdsdirektören som ordförande och följande som medlemmar: förvaltningschefen, chefen för småbarnsfostran, redovisningsexperten, en dagvårdsområdeschef och som särskild resurs en projektarbetare.

Förändringsorganisationen omfattar en uppföljningsgrupp, en styrgrupp, en kärngrupp, ett förändringsteam med uppgift att bereda en omorganisering av socialväsendet och hälsovårdsväsendet och en grupp med uppgift att bereda dagvården. Uppföljningsgruppen består av företrädare för alla de politiska grupperna i stadsstyrelsen och av ordförandena och vice ordförandena i socialnämnden och hälsovårdsnämnden. Stadsstyrelsens ordförande är ordförande i uppföljningsgruppen. Biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet är ordförande i styrgruppen och följande är medlemmar: socialverkets och hälsovårdscentralens verkschefer och avdelningschefer, ekonomi- och planeringscentralens och personalcentralens chefer, stadssekreterarna inom socialväsendet och hälsovårdsväsendet och företrädare för personalorganisationerna. I kärngruppen ingår utöver biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet bl.a. socialverkets och hälsovårdscentralens verkschefer och företrädare för centralförvaltningen. Dagvårdsdirektören har vad beredningen beträffar varit med också i uppföljningsgruppen och kärngruppen.

Uppföljningsgruppen har till uppgift att följa organisationsreformen, föra remissdebatter och hålla kontakt med de politiska grupperna. Styrgruppen har till uppgift att styra organisationsreformen framåt. Kärngruppen har som mål att ge förändringsteamet och gruppen med uppgift att bereda dagvården stöd när det gäller operativt ledarskap vid planeringen och genomförandet av organisationsreformen. Beredningsgruppen har till uppgift att planera reformen, samordna arbetet och se till att projektet framskrider enligt tidsplanen.

En översikt över läget i organisationsreformen har alltid behandlats innan ledningsgruppen inom dagvården sammanträtt och i både personalkommittén och arbetarskyddsgruppen. Hur beredningen av reformen framskridit har varje vecka behandlats också av ledningens och verksamhetens stödenhet.

Information om beredningen av organisationsreformen har getts både på stadens intranät och på internet och dessutom i dagvårdsdirektörens blogg på intranätet. Bloggen har hela tiden kunnat kommenteras.

Analys över nuläget

Beredningen började med att nuläget inom dagvården kartlades, vilket skedde med hjälp av en analys över svagheter och styrkor i januari 2012. Styrkorna visade sig vara ett fungerande strategiarbete, en fungerande process kring en barnomsorgsplan, en låg organisation och en fungerande samarbetsstruktur. Svagheter visade sig vara problem med att rekrytera kompetent personal och med planeringen rörande nätet av tjänster. Som möjligheter betraktades att innehållet och processerna i barnomsorgen kan vidareutvecklas, att boendeforum kan bildas, att nätet av tjänster kan utvecklas på lång sikt, att samarbetet med privata tjänsteproducenter kan utvecklas och att rätt inriktade stöd- och förvaltningstjänster som tryggar verksamheten och ledarskapet kan byggas upp. Som hot betraktades att utmaningarna i klientsituationer har ökat, att lokalprocesserna är oklara och att organisationen är låg för att vara ett verk.

En beskrivning över nuläget i fråga om behövliga stöd- och förvaltningstjänster inom dagvården låg färdig i mars 2012. Omfattande intervjuer gjordes med chefer vid förvaltnings- och utvecklingscentralen, andra anställda, dagvårdsledningen, huvudförtroendemännen och arbetarskyddsfullmäktige för att nuläget i administrationen skulle kunna beskrivas. Antalet intervjuer var 27 och antalet intervjuade 65. Huvudprocesserna och årsverkerna för dessa beskrivs utifrån intervjuerna.

Ny organisationsstruktur

Enligt stadsfullmäktiges beslut 30.11.2011 är målen för organisationsreformen vad dagvården beträffar att klienterna ska vara i fokus, att innehållet och strategiarbetet i barnomsorgen ska vidareutvecklas, att personalen ska involveras, att organisationen ska vara låg, att fungerande samarbetsstrukturer ska skapas och att verksamhetshelheten ska vara smidig och ekonomisk.

I februari–mars 2012 kartlades kritiska framgångsfaktorer när det gäller att bygga upp samarbete mellan administrationen och verksamheten. Enligt ledningsgruppen inom dagvården är de kritiska framgångsfaktorerna att organisationen är låg, att förfaringssätten är smidiga, att stödtjänsterna inom administrationen är tillräckliga, att resurserna för att leda verket är tillräckliga och att de olika funktionernas egenart beaktas. Enhetschefer anser i sina svar att de kritiska framgångsfaktorerna är att likställdhet och homogenitet

tillämpas, att stödtjänster kanaliseras till alla ledarskapsnivåer, att uppgiftsbeskrivningarna är klara i fråga om förhållandet mellan ledarskap och stödtjänster, att en tillräcklig dialog mellan de olika nivåerna säkras, att processerna är klara och att samarbetet med bl.a. rådgivningsbyrån och utbildningsväsendet tryggas.

Barnomsorgsverket föreslås få tre ledarskapsnivåer: en verksnivå, en byrånivå och en enhetsnivå.

Den föreslagna organisationsmodellen liknar den som tillämpas i Vanda och Esbo. Helsingfors samarbetar med Vanda och Esbo i fråga om dagvården.

Nät av och strategi för dagvårdstjänster

Egen tjänsteproduktion är det huvudsakliga sättet att ordna dagvård (beslut av socialnämnden 13.1.2009 och 17.1.2012). Dagvårdsbehovet granskas utifrån nätet av tjänster månatligen och som en del av stadens projektplanering i stort. Staden främjar en strategisk förskjutning genom att hålla kvar och utveckla kommundilläggen till stödet för privat vård och utveckla det inkomstgrundade vårdtillägget för familjer. Upphandling kan vid behov förekomma i speciella situationer nämnda i servicestrategin.

En strategisk klassificering har gjorts och värdenätstänkande tillämpats som en del av socialverkets strategi och styrning av tjänster. Det är meningen att detta arbete ska fortsätta vid det nya barnomsorgsverket.

Samarbetsstrukturer

Arbetet med att bereda omorganiseringen koncentreras hösten 2012 på att skapa strukturer för samarbete med olika intressentgrupper (utbildningsväsendet, barnskyddet, det tidiga stödet och rådgivningsbyrån) och på att bereda boendeforum.

Övergången från förskola till skola bör tryggas som praktisk verksamhet från barnets och familjens perspektiv. Processen och samarbetsstrukturen bör främja tidigt stöd och göra att barnet växer och utvecklas som det ska. Läroplanen för förskoleundervisningen främjar likställdhet i hela Helsingfors, och planen för barnets lärande stöder barnets egen läroväg. Elevvårdsarbetet ger både i fråga om en enskild elev och på områdesnivå en möjlighet att gå igenom dels områdes- och tidsmässiga fenomen, dels behov av stöd hos enskilda barn och familjer.

En beskrivning över strukturerna för samarbete mellan barnskyddet, det tidiga stödet och dagvården förtydligar aktörernas roller och gör att barnet får tidigt stöd tillräckligt tidigt.

Att fyraårskontrollen på rådgivningsbyrån kopplas ihop med barnomsorgsplanen inom dagvården gör processerna klarare från både klientens och personalens synpunkt. Ett ingripande i sådant som kräver tidigt stöd är då möjligt medan saken ännu lätt kan påverkas.

En remissdebatt om boendeforum fördes i januari 2012. De boende vill nästan alltid ha dagvård i form av närservice, och målet är närhet till de boende då barnomsorgstjänsterna organiseras. En viktig synpunkt i utvecklingsarbetet är att nya elektroniska medel och sociala medier bör användas som en del av verksamheten. Boendeforumen vidareutvecklas med medverkan av anställda, klienter och intressentgrupper.

Kärnprocesser

Med kärnprocess i barnomsorgen avses för det första klienthandledning, för det andra dagvård, förskoleundervisning och barnomsorgsinnehåll och för det tredje ett nät av dagvårdstjänster.

Målet för klienthandledningen är enhetliga lagstadgade tjänster för alla familjer i Helsingfors. Värdenätet innebär att alla tillgängliga alternativ går igenom med varje familj: kommunala tjänster, lekverksamhet, klubbverksamhet, dagvårds- eller förskoleplats och stöd för privat vård respektive hemvård. För att det ska bli en bra inledning på vården får familjerna en beskrivning över inledningen och ett besök på det nya vårdstället. Boendeforumen skapas som stöd också för denna process.

Målet för processen kring dagvård, förskoleundervisning och barnomsorgsinnehåll är ett barn som mår bra och får det stöd som behövs. Ett förtroendefullt partnerskap i fostran och utvecklad personalkompetens garanterar att processen fungerar från både klient-, personal- och ledarskapsperspektiv. Samarbete med utbildningsväsendet, barnskyddet, det tidiga stödet och rådgivningsbyrån tryggar en individuell läroväg och tillräckligt stöd till barnet.

Målet för nätet av dagvårdstjänster är fungerande, flexibla, ekonomiska och rättidiga lokaler enligt behovet. Nätet granskas på lång sikt utifrån projekt och renoveringar och på kort sikt två gånger om året såsom överenskommet och områdesmässigt en gång i månaden i ledarlinjen. Värdenätet leds genom ledarskapet i nätet av tjänster.

Hur instruktionen beretts

En grupp med uppgift att bereda dagvården har berett instruktionsförslaget och då följt de principer som stadsfullmäktige fattat beslut om. Gruppen har samarbetat med det förändringsteam som berett en omorganisering av socialväsendet och hälsovårdsväsendet

och med förvaltningscentralens rättstjänst. Instruktionen följer i fråga om strukturen och i hög grad också i fråga om innehållet den instruktionsmodell som fastställts av stadgekommittén, vilken är tillsatt av stadsstyrelsen. Den innehåller bestämmelser om den organisation som består av förtroendevalda och dennas uppgifter, om verkets organisation och uppgifter, om behörighetsvillkor och om anställning.

Instruktionsförslaget har i beredningsfasen behandlats av socialnämnden och hälsovårdsnämnden i en aftonskola och vid ett seminarium och av uppföljningsgruppen, styrgruppen och kärngruppen. Förslaget har beretts i samråd med stadgekommittén. Det har i beredningsfasen behandlats av ledningsgruppen inom dagvården 4.4.2012, av ledningens och verksamhetens stödenhet under ett arbetsplatsmöte 5.4.2012, av personalkommittén inom dagvården 11.4.2012 och av socialverkets personalkommitté 13.4.2012.

Utlåtanden från nämnder

Socialnämnden och utbildningsnämnden har ombetts att ge utlåtande om instruktionsförslaget, som utarbetats av gruppen med uppgift att bereda dagvården. Utlåtandena ingår i beslutshistorien.

Socialnämnden anser (24.4.2012) det vara bra att den tidiga barndomen får en synlig plats vid barnomsorgsverket. Organisationen föreslås sakna avdelningsnivå, och byråerna organiseras enligt funktioner med beaktande av att de tretton barnomsorgsområdena ska vara likadana, av att lekparksverksamheten har sin egenart och av att fungerande administrativa stödtjänster behövs i en låg organisation. En låg organisation är tydlig och möjliggör en dialog och en kostnadseffektiv verksamhet. Socialnämnden anser det vara viktigt från klientperspektiv att en tyngdpunkt under den fortsatta beredningen ligger på att bygga upp ett samarbete med utbildningsväsendet och andra som tillhandahåller barn- och familjetjänster och på att utveckla boendeforum tillsammans med anställda, klienter och intressentgrupper. Nämnden föreslår att tjänsten som dagvårdsdirektör (anställningsnummer 025939), som hänför sig till socialverkets ansvarsområde barndagvård, ska dras in räknat från 1.1.2013.

Utbildningsnämnden anser (17.4.2012) att praxis för befogenheterna blir annorlunda än vid andra verk då en avdelningsnivå saknas. Till avvikelserna hör att barnomsorgsnämnden har till uppgift att besluta hur barnomsorgsverkets högsta nivå ska organiseras och att endast nämnden och verket ska besluta om anställning av personal och om löner. Utbildningsnämnden tar som jämförelse upp avvikelserna i förhållande till instruktionsbestämmelserna om tjänster inom det svenska barnomsorgsväsendets verksamhetsområde. Dessutom föreslår utbildningsnämnden att en bestämmelse om servicesedlar ska

införas i instruktionen för utbildningsväsendet och att bestämmelsen om talan ska vara likadan i instruktionen för barnomsorgsväsendet och instruktionen för utbildningsväsendet.

Stadsstyrelsen hänvisar till utlåtandena från nämnder och påpekar att det bör utredas om instruktionen för utbildningsväsendet behöver ett förenhetligande. Om instruktionen ska ändras är det fråga om ett ärende som kräver separat beredning och ett separat beslut. Systemet med servicesedlar föreslås inte bli permanent genom instruktioner. Stadsfullmäktige föreläggs ett separat ärende som går ut på att försöket med servicesedlar ska fortsätta till utgången av år 2013. Försöket måste utvärderas och beslut om behövliga fortsatta åtgärder fattas efter den tidpunkten. Stadsstyrelsen påpekar dessutom följande med anledning av utlåtandena:

Instruktionsbestämmelsen om verkets verksamhetsområde

Det framgår av paragrafen Verksamhetsområde att barnomsorgsnämnden och barnomsorgsverket är de kommunala myndigheter som i enlighet med lagen och förordningen om barndagvård, lagen om grundläggande utbildning och vissa andra speciallagar sköter den för kommunen lagstadgade finska barndagvården och delvis förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever. Att ordna barndagvård för den svenska språkgruppen ankommer på utbildningsväsendet. Båda verken sköter verksamheten på det sätt som är angivet i lagstiftningen om barndagvård.

Instruktionsbestämmelsen om systemet med förtroendevalda

Systemet med förtroendevalda omfattar en nämnd utan sektioner. Ledamöterna ska vara från den finska språkgruppen. Anledningen till att detta sägs är att verksamhetsområdet begränsas till den finska verksamheten. Beroende på språkgrupp fattar barnomsorgsnämnden eller utbildningsnämndens svenska sektion beslut i ärenden som gäller dagvård, förskoleundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever.

Instruktionsbestämmelsen om verkets organisation

Barnomsorgsverket får tre ledarskapsnivåer: en verksamnivå, en byrånivå och en enhetsnivå. Organisationen föreslås sakna avdelningsnivå. Den låga organisationsstrukturen med tre nivåer gör att ledningen känner klienternas behov och att ansvaret för den lokala tjänsteproduktionen ligger så nära klienterna som möjligt. Tack vare att organisationen är låg kan strategiarbete utföras på olika organisationsnivåer och nära verksamheten också i fortsättningen. Resurserna inriktas så att de kommer så nära klientgränset som möjligt. Verkets stöd- och

förvaltningstjänster byggs upp på ett sådant sätt att de är till så stor nytta som möjligt på de olika organisationsnivåerna.

Verket omfattar tretton barnomsorgsområden med likadan verksamhet, dessutom lekparcsverksamheten. Enheter på byrånivå bildas för barnomsorgsområdena och lekparcsverksamheten. Tre administrativa byråer tillhandahåller stödtjänster för organisationen och utgör stab för verkschefen.

Då organisationsplaneringen framskrider beskrivs uppgifterna och organisationen på byrånivå och förs in i en verksamhetsstadga för verket.

Detaljmotivering för instruktionen

Instruktionen för barnomsorgsväsendet baserar sig på instruktionsmodellen och i behövliga delar på den gällande instruktionen för socialväsendet. Den har beretts i samråd med stadgekommittén.

1 § Verksamhetsområde

Statsrådet godkände år 2002 riksomfattande riktlinjer för förskoleverksamheten (avser det som kallas barnomsorg i detta ärende) och slog samtidigt fast principer för förskoleverksamheten och tyngdpunkter för utvecklingen av denna. Förskoleverksamheten omfattar daghemsvård, familjedagvård, lekverksamhet och annan dagvårdsverksamhet (regleras genom lagen om barndagvård). Dessutom omfattar förskoleverksamheten förskoleundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet för skolelever (regleras genom lagen om grundläggande utbildning).

Barnomsorgsverkets funktioner är vidare än vad ordet dagvård står för. Exempelvis är förskoleundervisningen en egen helhet. Ordet barnomsorg beskriver därför verkets verksamhet bättre. Att ordet barnomsorg ingår i namnet på nämnden och verket gör att barnets rätt till barnomsorg ställs i fokus.

Det framgår av paragrafen Verksamhetsområde att barnomsorgsnämnden och barnomsorgsverket är de kommunala myndigheter som i enlighet med lagen och förordningen om barndagvård, lagen om grundläggande utbildning och vissa andra speciallagar sköter den för kommunen lagstadgade finska barndagvården och delvis förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten för skolelever.

Utbildningsväsendet sköter den finska förskoleundervisningen i följande fall: "Om ett handikapp eller en sjukdom hos barnet medför att

de mål som ställts för den grundläggande utbildningen uppenbarligen inte kan nås under nio år, blir barnet läropliktigt ett år tidigare än vad som bestäms i 1 mom. och läroplikten fortgår i 11 år." (25 § 2 mom. i lagen om grundläggande utbildning)

"Ett barn som enligt psykologisk och vid behov även medicinsk utredning har förutsättningar att klara av studierna har rätt att inleda den grundläggande utbildningen ett år tidigare än vad som bestäms. Med stöd av sådan utredning kan en utbildningsanordnare också ge ett barn tillstånd att inleda den grundläggande utbildningen ett år senare än vad som bestämts." (27 § i lagen om grundläggande utbildning)

Barnomsorgsverket ordnar i enlighet med lagen om grundläggande utbildning eftermiddagsverksamhet för utvecklingsstörda och autistiska barn i grundskoleåldern i form av eftermiddagsverksamhet och sommarverksamhet.

2 § Nämnden

Den nuvarande socialnämnden har elva ledamöter. Barnomsorgsnämnden får nio ledamöter. Nämnden föreslås inte få sektioner, utan uppgifterna inom verksamhetsområdet barnomsorg, vilka ankommer på den nuvarande socialnämndens barn- och familjesektion, överförs på barnomsorgsnämnden. Språkgruppsbestämmelsen föranleds av att verksamhetsområdet begränsas till den finska verksamheten.

"I en tvåspråkig kommun skall för undervisningsförvaltningen tillsättas ett organ för vardera språkgruppen eller ett gemensamt organ med särskilda sektioner för vardera språkgruppen. Ledamöterna i organen eller sektionerna skall väljas bland personer som hör till respektive språkgrupp." (16 § 2 mom. i kommunallagen) De svenska barnomsorgstjänsterna sköts av utbildningsväsendet.

3 § Föredragning

Föredragningen vid nämndens sammanträden sker på samma sätt som i den gällande instruktionen för socialväsendet. Ärendena föredras av verksamhetschefen, fränsett de fall då han har ålagt någon tjänsteinnehavare som är underställd honom att föredra ett visst ärende eller en viss grupp av ärenden.

4 § Nämndens uppgifter

Barnomsorgsnämndens uppgifter är till största delen desamma som socialnämndens i den gällande instruktionen för socialväsendet. De behövliga förändringarna beror på att barnomsorgsnämndens

uppgiftsområde är annorlunda, en sektionsstruktur saknas och verkets organisation har den struktur som den har.

Uppgifterna i punkterna 1–17 är i överensstämmelse med instruktionsmodellen och den gällande instruktionen för socialväsendet.

Punkt 4: För att invånarna ska bli lika behandlade måste avgifterna för tjänster vara desamma för båda språkgrupperna. Det är därför motiverat att barnomsorgsnämnden också fastställer grunder för avgifter som ska tas ut inom den svenska barndagvården, vilken hör till utbildningsväsendets verksamhetsområde. Samma bestämmelse ingår i den gällande instruktionen för socialväsendet.

Barnomsorgsnämnden har enligt punkt 18 rätt att besluta om ett kommundillägg till stödet för privat vård och stödet för hemvård i fråga om den finska och den svenska dagvården. För att invånarna ska bli lika behandlade måste kommundillägget vara detsamma för båda språkgrupperna.

Uppgifterna i punkterna 19–24 är sådana som ankommer på den nuvarande socialnämndens barn- och familjesektion och blir överförda på barnomsorgsnämnden. Enligt punkt 24 får barnomsorgsnämnden besluta om stöd för resor i fråga om förskoleundervisningen.

Den uppgift som gäller sökande av ändring sköts nu av barn- och familjesektionen. Den som är missnöjd med ett beslut av en tjänsteinnehavare om antagande av ett barn till dagvård har rätt att få beslutet behandlat av ett organ.

Socialnämnden behandlade 80 dagvårdsärenden år 2011. Barn- och familjesektionen behandlade 6 ärenden som gällde sökande av ändring. Dessutom behandlades 10 ärenden som gällde barnomsorgsplaner, förskoleundervisning och morgon- och eftermiddagsverksamhet. Besvär över förskoleundervisning behandlas av regionförvaltningsverket.

5 § Organisation

Verket föreslås sakna avdelningsnivå. Det omfattar flera barnomsorgsområden med likadan verksamhet: daghemsvård, familjedagvård, gruppfamiljedagvård och förskoleundervisning. Det är från klientperspektiv motiverat att lokala helheter bildas av dessa tjänster.

Lekparksverksamheten omfattar lekparkar och öppen verksamhet i dem, klubbar, eftermiddagsverksamhet för skolelever, familjehus och eftermiddagsverksamhet för utvecklingsstörda skolelever. Att lekparksverksamheten är en egen helhet är från klientperspektiv bäst

när det gäller att utveckla och organisera den öppna verksamheten och klubbverksamheten.

Verket har också till uppgift att utveckla Helsingforstillägget till stödet för hemvård och stödet för privat vård och att övervaka den privata dagvården.

Enheter på byrånivå bildas för barnomsorgsområdena och lekparksverksamheten. Tre administrativa byråer tillhandahåller stödtjänster för organisationen och utgör stab för verkschefen.

Verkets byrånivå och de därtill hörande uppgifterna kommer att beskrivas i en verksamhetsstadga för verket.

Tjänstebeteckningen för verkschefen föreslås vara barnomsorgsdirektör. Den pekar direkt på det verksamhetsområde som verkschefen leder.

6 § Ledarskap

Paragrafen följer instruktionsmodellen och den gällande instruktionen för socialväsendet.

7 § Verkschefens uppgifter

Punkt 1 följer instruktionsmodellen och den gällande instruktionen för socialväsendet. Verkets byrånivå och de därtill hörande uppgifterna kommer att beskrivas i en verksamhetsstadga för verket.

Punkterna 2 och 3 följer instruktionsmodellen och den gällande instruktionen för socialväsendet.

Punkt 4 följer instruktionsmodellen. Verksamhetsområdet är barnomsorgsverket.

Bestämmelsen om att verkschefen ska utföra övriga föreskrivna uppgifter är i överensstämmelse med instruktionsmodellen.

8 § Förhinder

I och med att det inte finns någon avdelningsnivå har verkschefen en byråchef förordnad av nämnden som ställföreträdare.

9 § Behörighetsvillkor

Uppgiften som chef för barnomsorgsverket är en administrativ ledningsuppgift.

Enligt 2 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården tillämpas lagen på den behörighet som krävs av

yrkesutbildad personal inom socialvården, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag.

Bestämmelser om ledningsuppgifter inom socialvården ingår i 10 § i lagen. I 10 § 1 mom. sägs det att behörighetsvillkor för huvudsakligen administrativa ledningsuppgifter inom socialvården eller social- och hälsovården i kommuner eller samkommuner är behörighet enligt 3 § eller för uppgiften lämplig högre högskoleexamen och kännedom om branschen samt dessutom tillräcklig ledarförmåga.

De administrativa ledningsuppgifterna omfattar inte klientarbete och inte heller direkt styrning av klientarbetet. I behörighetsvillkoren för en administrativ ledare ingår inte något krav på erfarenhet av klientarbete och inte heller på att någon bestämd examen ska ha avlagts, utan det räcker också med sådan kännedom om branschen som inhämtats på något annat sätt.

I behörighetsvillkoren i 9 § i instruktionen har det med hänvisningen i 1 mom. "utöver det som särskilt är föreskrivet" och i 2 mom. "med beaktande av det som särskilt är föreskrivet" säkerställts att lagbestämmelserna blir beaktade när en uppgift hör till en bransch på vilken lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården tillämpas.

Med hänvisningarna till lagstiftningen har det som krävs i högsta förvaltningsdomstolens beslut 12.1.2012, 2954/1/09 blivit beaktat. Beslutet gällde behörighetsvillkoren för en hemvårdsledare angivna i en instruktion.

10 § Anställning av personal

Paragrafen följer instruktionsmodellen. Det finns ingen avdelningsnivå.

11 § Överföring av beslutanderätten i ärenden som gäller individuell barndagvård och delvis i förskoleundervisningen och morgon- och eftermiddagsverksamheten

Första momentet i paragrafen följer den gällande instruktionen för socialväsendet vad barndagvården beträffar.

Andra momentet i paragrafen följer instruktionsmodellen och den gällande instruktionen för socialväsendet.

12 § Framställningar och utlåtanden till utomstående, talan

Första momentet i paragrafen följer instruktionsmodellen och den gällande instruktionen för socialväsendet.

Andra momentet i paragrafen följer den gällande instruktionen för socialväsendet vad barnomsorgsväsandets verksamhetsområde

beträffar. Momentet har fått en ny passus om rätt att föra talan i ärenden som gäller utlåtanden baserade på lagen om privat socialservice.

Tillägget beror på att regionförvaltningsverket med stöd av lagstiftningen om privata tjänster kräver att kommunens barnomsorgsväsen ger utlåtanden där det anges bl.a. om producenter som söker verksamhetstillstånd har lämplig personal och om verksamheten är berättigad och behövlig. Regionförvaltningsverket kräver dessutom att kommunens barnomsorgsväsen aktivt övervakar den privata verksamheten inom sitt område och ger regionförvaltningsverket utlåtanden och utredningar som baserar sig på övervakningen. Dessa utlåtanden är professionella till sin karaktär och omfattar i sig inte någon politisk prövning och kan därför lämpligen ges av tjänsteinnehavare.

Ikraftträdande och uppgifter under övergångstiden

Instruktionen för barnomsorgsväsendet träder i kraft 1.1.2013.

Innan instruktionen träder i kraft måste det vidtas vissa åtgärder som hänför sig till verkställandet av den.

Förflyttning till tjänsten som barnomsorgsdirektör och indragning av tjänsten som dagvårdsdirektör

Behörighetsvillkor för chefen för barnomsorgsverket är, utöver det som särskilt är föreskrivet, högre högskoleexamen och erfarenhet av administration och ledarskap. Enligt 2 § i lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården tillämpas lagen på den behörighet som krävs av yrkesutbildad personal inom socialvården, om inte något annat föreskrivs någon annanstans i lag. Bestämmelser om ledningsuppgifter inom socialvården ingår i 10 § i lagen. I 10 § 1 mom. sägs det att behörighetsvillkor för huvudsakligen administrativa ledningsuppgifter inom socialvården eller social- och hälsovården i kommuner eller samkommuner är behörighet enligt 3 § eller för uppgiften lämplig högre högskoleexamen och kännedom om branschen samt dessutom tillräcklig ledarförmåga. De administrativa ledningsuppgifterna omfattar inte klientarbete och inte heller direkt styrning av klientarbetet. I behörighetsvillkoren för en administrativ ledare ingår inte något krav på erfarenhet av klientarbete och inte heller på att någon bestämd examen ska ha avlagts, utan det räcker också med sådan kännedom om branschen som inhämtats på något annat sätt. Med "utöver det som särskilt är föreskrivet" i 9 § 1 mom. i instruktionen avses att lagbestämmelserna ska beaktas när en uppgift hör till en bransch på vilken lagen om behörighetsvillkoren för yrkesutbildad personal inom socialvården tillämpas.

Uppgiften som chef för barnomsorgsverket är en administrativ ledningsuppgift. Satu Järvenkallas är chef för socialverkets ansvarsområde barndagvård, som är en enhet på avdelningsnivå, och har tjänstebeteckningen dagvårdsdirektör. Hon är barnträdgårdslärare och pedagogie magister. Hennes pedagogiska studier omfattar pedagogik som huvudämne och socialpsykologi och specialpedagogik som biämnen. Dessutom har hon en MBA-examen i ledarskap inom social- och hälsovård. Hon innehar sedan år 2004 tjänsten som dagvårdsdirektör vid socialverket, vilken är en tjänst på avdelningschefsnivå med hela den finska dagvården i Helsingfors som ansvarsområde. Socialverkets ansvarsområde barndagvård försvinner 1.1.2013 i och med organisationsreformen, men de uppgifter som chefen för ansvarsområdet Satu Järvenkallas sköter och de som chefen för det nya barnomsorgsverket ska sköta är desamma. Följande är angivet i 19 § i förvaltningsstadgan: "Verkschefen i fråga eller den som han förordnat beslutar om förflyttning av en tjänsteinnehavare till ett annat tjänsteförhållande i de fall som nämns i 24 § i lagen om kommunala tjänsteinnehavare. [...] Om det är fråga om förflyttning till ett tjänsteförhållande vid en annan förvaltning fattas beslutet av stadsdirektören. Stadsfullmäktige beslutar om förflyttning när det gäller tjänsterna som stadsdirektör och biträdande stadsdirektör, och stadsstyrelsen beslutar om förflyttning när det gäller andra tjänster som tillsätts av stadsfullmäktige". Enligt stadsstyrelsen bildar instruktionen för barnomsorgsväsendet, barnomsorgsnämnden, barnomsorgsverket och tjänsten som barnomsorgsdirektör/verkschef en helhet. Det är med stöd av 24 § 1 mom. i lagen om kommunala tjänsteinnehavare motiverat att den nya verkschefstjänsten tillsätts utan att ha varit utlyst eftersom det är fråga om en omorganisering av verksamheten och Satu Järvenkallas som innehavare av tjänsten som dagvårdsdirektör har de uppgifter som hänför sig till tjänsten som barnomsorgsdirektör. Järvenkallas uppfyller behörighetsvillkoren för tjänsten som barnomsorgsdirektör och stadens språkkunskapskrav, tjänsten kan anses vara lämplig för henne, och hon har gett sitt samtycke till förflyttningen.

Om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget kommer stadsstyrelsen i samband med att beslutet verkställs att förflytta Satu Järvenkallas till tjänsten som barnomsorgsdirektör utan att tjänsten varit utlyst.

Tjänsten som dagvårdsdirektör kommer att dras in genom ett senare beslut.

Ikraftträdande och uppgifter under övergångstiden

Redan år 2012, innan instruktionen trätt i kraft, måste det fattas beslut som hänför sig till verkställandet av instruktionen. Dessutom måste de

uppgifter som enligt instruktionen ankommer på nämnden skötas i början av år 2013, innan nämnden blivit tillsatt. Enligt ett separat ärende ska en sektion inom stadsstyrelsen sköta dessa uppgifter.

Om stadsfullmäktige godkänner beslutsförslaget kommer stadsstyrelsen att uppmana biträdande stadsdirektören för social- och hälsovårdsväsendet att bereda uppgifter och sammansättning för den samarbetsstruktur baserad på stadsfullmäktiges beslut 30.11.2011 som ska bildas efter att instruktionen trätt i kraft.

Organisationsmodellen, instruktionsförslaget med motivering från gruppen med uppgift att bereda dagvården, den gällande instruktionen för socialväsendet, stadsfullmäktiges beslut 30.11.2011, beslutet 12.12.2011 om tillsättande av en uppföljningsgrupp, beslutet 4.1.2012 om tillsättande av en styrgrupp och ett utlåtande från personalkommittén utgör bilagor till detta ärende på föredragningslistan.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Marja-Liisa Rautanen, stadssekreterare, telefon: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, stadssekreterare, telefon: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Organisaatiomalli
- 2 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännöksi
- 3 Päivähoidon valmisteluryhmän esitys varhaiskasvatustoimen johtosäännön perusteluiksi
- 4 Sosiaalitoimen johtosääntö
- 5 Kaupunginvaltuuston päätös 30.11.2011
- 6 Seurantaryhmä 12.12.2011
- 7 Ohjausryhmä 4.1.2012
- 8 Henkilöstötoimikunnan lausunto 21.5.2012

För kännedom

Sosiaalilautakunta
Terveyslautakunta
Opetuslautakunta
Sosiaalivirasto
Terveyskeskus
Opetusvirasto
Hallintokeskus
Talous- ja suunnittelukeskus
Henkilöstökeskus

06.06.2012

Stj/14

Stj-rooteli

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 28.05.2012 § 654

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättäneen 1.1.2013 lukien

1 perustaa varhaiskasvatuslautakunnan ja sen alaisen varhaiskasvatusviraston sekä hyväksyä niille varhaiskasvatustoimen johtosäännön seuraavasti:

Helsingin kaupungin varhaiskasvatustoimen johtosääntö

1 § Toimiala

Helsingin kaupungin varhaiskasvatuslautakunta ja sen alainen varhaiskasvatusvirasto huolehtivat suomenkielisestä lasten päivähoidosta sekä osaltaan suomenkielisestä esiopetuksesta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti.

2 § Lautakunta

Lautakunnassa on yhdeksän jäsentä. Jokaisella jäsenellä on henkilökohtainen varajäsen. Jäsenet ja varajäsenet ovat suomenkielisestä kieliryhmästä.

3 § Esittely

Lautakunnan kokouksissa asiat esittelee viraston päällikkö, ellei hän ole siirtänyt tiettyä asiaa tai asiaryhmää alaisensa viranhaltijan esiteltäväksi.

4 § Lautakunnan tehtävät

Lautakunnan tehtävänä on, ellei toisin ole määrätty,

1. valvoa, että virasto toimii vahvistetun talousarvion puitteissa sekä kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen hyväksymien tavoitteiden mukaisesti

2. hyväksyä osaltaan virastolle tavoitteet sekä seurata niiden toteutumista
3. päättää hinnoista, maksuista, asiakasmaksuista kaupunginhallituksen tarvittaessa erikseen antamien ohjeiden mukaisesti, vuokrista ja korvauksista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
4. vahvistaa opetustoimen toimialaan kuuluvasta ruotsinkielisestä lasten päivähoidosta perittävien maksujen perusteet
5. päättää lautakunnan käytettävissä olevien avustusmäärärahojen jakamisesta ja valvoa avustusten käyttöä sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
6. hyväksyä tilahankkeita koskevat tarveselvitykset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
7. hyväksyä kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa muita kuin tilahankkeita koskevat suunnitelmat ja piirustukset sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
8. päättää hankinnoista lukuun ottamatta osakkeita sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija päättää hankinnoista
9. päättää hallintaoikeutensa puitteissa maa-alueiden, tilojen ja laitteiden vuokralle antamisesta sekä muusta käyttöön luovuttamisesta kerrallaan kauintaan viiden vuoden ajaksi samoin kuin toistaiseksi, jos vuokrasuhde on sovittu päättyväksi kauintaan kuuden kuukauden kuluttua irtisanomisesta, sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle antamisesta ja muusta käyttöön luovuttamisesta
10. päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa huonetilojen vuokralle ottamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää vuokralle ottamisesta
11. päättää viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden käyvästä arvosta luovuttamisesta, sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan

viranhaltija päättää luovuttamisesta

12. päättää kaupunginhallituksen vahvistamissa rajoissa viraston hallinnassa olevan irtaimen omaisuuden luovuttamisesta vastikkeetta tai alle käyvän arvon
13. myöntää vahingonkorvaus silloin, kun kaupunki on virastoa koskevissa asioissa korvausvelvollinen, taikka vahingon korvaaminen katsotaan kohtuulliseksi sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vahingonkorvauksen
14. myöntää kokonaan tai osittain vapautus viraston henkilökuntaan kuuluvalla hänen velvollisuudestaan korvata virka- tai työtehtävissä aiheuttamansa vahinko, ellei asianomainen ole aiheuttanut sitä tahallaan tai törkeällä tuottamuksella sekä vahvistaa rajat, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
15. myöntää vapautus virastolle tulevan maksun, korvauksen ja muun saatavan suorittamisesta sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija myöntää vapautuksen
16. asettaa, kun asian laatu sitä erityisesti edellyttää, valmistelemaan määrättyä asiaa tilapäinen jaosto, josta on soveltuvin osin voimassa, mitä lautakunnasta on määrätty
17. päättää hoitopaikkojen määrästä ja toimintayksiköiden aukioloajoista sekä vahvistaa perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
18. päättää kaupungin yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidontuen kuntalisästä suomenkielisen ja ruotsinkielisen päivähoidon osalta
19. tehdä kaupunginhallitukselle esitys kaupungin esiopetuksen opetussuunnitelmaksi
20. vahvistaa varhaiskasvatussuunnitelmat sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista

21. päättää esiopetuksen työn aloittamisesta ja lomien ajankohdista
22. päättää oppilaaksioton periaatteista sekä osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan ottamisen ja sijoittamisen perusteista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
23. päättää esiopetuksen sekä osaltaan koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämispaikoista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää mainituista asioista
24. päättää esiopetuksen matkaeduista sekä hyväksyä perusteet, joiden mukaan viranhaltija päättää asiasta

Lisäksi lautakunnan tehtävänä on päättää niistä asioista, joissa asianomainen on vaatinut viranhaltijan tekemän, lasten päivähoitoa tai koululaisten aamu- iltapäivätoimintaa koskevan viranhaltijan päätöksen saattamista toimielimen käsiteltäväksi.

5 § Organisaatio

Viraston toimistotasoisesta yksikköjaosta päättää lautakunta.

Viraston päällikkönä on varhaiskasvatusjohtaja.

6 § Johtaminen

Viraston päällikkö johtaa viraston toimintaa ja vastaa siitä, että hyväksytyt tavoitteet saavutetaan.

7 § Viraston päällikön tehtävät

Viraston päällikön tehtävänä on, ellei hän ole määrännyt tehtävää muulle viranhaltijalle,

1. hyväksyä toimintasäännöt
2. siirtää viraston palveluksessa oleva henkilö ja vastaava virka tai tehtävä viraston toimistosta toiseen asianomaisia esimiehiä, asianomaista henkilöä sekä tämän sitä pyytäessä luottamusmiestä kuultuaan
3. panna täytäntöön henkilökuntaa koskevat virka- ja työehtosopimukset sekä vastaavat sopimukset huomioon ottaen,

mitä kaupunginhallituksen johtosäännössä on määrätty

4. hakea kaupungin puolesta, lukuun ottamatta Euroopan Unionin rahoitusta, varhaiskasvatusviraston toimialaan kuuluvat valtionosuudet ja –avustukset sekä niihin verrattavat etuudet ja käyttää näissä asioissa kaupungin puhevaltaa

Lisäksi viraston päällikkö suorittaa kaupunginjohtajan, asianomaisen apulaiskaupunginjohtajan ja lautakunnan määräämät muut tehtävät.

8 § Estyneenä oleminen

Viraston päällikön ollessa estyneenä hänen tehtäviään hoitaa lautakunnan määräämä toimiston päällikkö.

9 § Kelpoisuusvaatimukset

Viraston päällikön kelpoisuusvaatimuksena on, sen lisäksi mitä muutoin on säädetty, ylempi korkeakoulututkinto sekä kokemusta hallinto- ja johtamistehtävistä.

Muulta henkilökunnalta vaadittavan kelpoisuuden määrää valinnan suorittaja ottaen huomioon, mitä erikseen on säädetty tai määrätty.

10 § Henkilökunnan ottaminen

Viraston päällikön ottaa kaupunginvaltuusto lautakunnan annettua hakijoista lausuntonsa.

Toimistotasaisen yksikön päällikön ottaa lautakunta.

Muun henkilökunnan ottaa viraston päällikkö tai hänen määräämänsä.

11 § Päätösvallan siirtäminen yksilöä koskevissa lasten päivähoidon asioissa, osaltaan esiopetuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa

Lasten päivähoidon järjestämisestä ja antamisesta sekä palvelusta perittävän maksun määräämisestä päättää siltä osin, kuin asia ei kuulu lautakunnan päätettäväksi, viraston päällikön määräämä viranhaltija lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

Esiopetuksen järjestämisestä ja antamisesta sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestämisestä ja toimintaan ottamisesta päättää, siltä osin kuin asia ei kuulu lautakunnan päätettäväksi, viraston päällikön määräämä viranhaltija lautakunnan vahvistamien perusteiden ja yleisten ohjeiden mukaisesti.

12 § Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille sekä puhevallan käyttö

Lautakunnan ja viraston esitykset ja lausunnot kaupungin ulkopuolisille on toimitettava kaupunginhallituksen välityksellä, jollei tätä asian vähäisen periaatteellisen tai taloudellisen merkityksen johdosta ole pidettävä tarpeettomana tai ellei toisin ole säädetty tai määrätty.

Viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttää kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa suomenkielisen lasten päivähoidon, osaltaan esiopetuksen sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnan yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa sekä osaltaan yksityisiä sosiaalipalveluja koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa.

Samalla kaupunginvaltuusto päättäneen, että johtosäännön täytäntöönpanemiseksi tarpeellisiin toimenpiteisiin voidaan ryhtyä ennen johtosäännön voimaantuloa 1.1.2013.

2 siirtää varhaiskasvatusvirastoon sosiaaliviraston lasten päivähoidon vastuualueen tehtävät ja henkilöstön (noin 5 500 henkilöä)

3 perustaa varhaiskasvatusviraston varhaiskasvatusjohtajan viran, jonka virastopäälliköiden HAY-palkkausjärjestelmän mukainen kokonaispalkka on 8 000 euroa kuukaudessa.

21.05.2012 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Laura Rätty

Lisätiedot

Marja-Liisa Rautanen, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36184
marja-liisa.rautanen(a)hel.fi
Olli Hari, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36048
olli.hari(a)hel.fi

Sosiaalilautakunta 24.04.2012 § 128

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Päätös

Sosiaalilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle päivähoidon valmisteluryhmän esityksestä varhaiskasvatustoimen johtosäännöksi seuraavan lausunnon.

Sosiaalilautakunta toteaa, että varhaiskasvatustoimen johtosäännön valmistelu osana uudistuksen valmistelutyötä noudattaa valmistelutyölle annettuja suuntaviivoja.

Varhaiskasvatusvirasto nimenä kuvaa selkeästi uuden viraston toimialaa. Varhaiskasvatusvirasto ja varhaiskasvatuslautakunta korostavat päivähoidon ja varhaiskasvatuspalvelujen merkitystä Helsingissä. Luottamushenkilöjärjestelmä rakentuu lautakunnasta, jolle ei esitetä jaostoa. Varhaiskasvatuksen tehtävien hoitaminen yhdessä luottamushenkilöelimessä antaa päättäjälle hyvän kokonaiskuvan toimialan tehtävistä.

Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että varhaiskasvatusvirastossa varhaislapsuus tulee näkyvästi esille. Lapsi saa varhaiskasvatuspalveluissa osakseen lapsuuteen kuuluvaa hoivaa, kasvatusta ja opetusta. Leikkiminen, liikkuminen, tutkiminen ja taiteellinen kokeminen ovat keskeisiä lapsille ominaisia toimintatapoja.

Varhaiskasvatusvirastoon esitetään kolmea johtamistasoa; virastotaso, toimistotaso ja yksikkötaso. Organisaatioon ei esitetä osastotasoa. Varhaiskasvatusviraston toimistot on organisoitu toiminnoittain, ottaen huomioon kolmentoista varhaiskasvatusalueen toimintojen samankaltaisuus, leikkipuistotoiminnan ominaislaatu sekä matalan organisaation tarvitsemat toimivat hallinnon tukipalvelut.

Leikkipuistojen avoimen ja muun toiminnan kehittäminen on jatkossa tärkeää erityisesti koululaisten loma-aikoina ja iltapäivätoiminnan osalta.

Lasten päivähoidon vastuualue aloitti vuonna 2004 sosiaaliviraston osastotasoisena yksikkönä, joka vastasi kaupunkitasoisesti suomenkielisistä palveluista. Tästä lähtien vastuualueella on tehty systemaattista strategiatyön, johtamisen ja organisaatorakenteiden kehittämis- ja arviointityötä. Organisaatorakenne on ollut matala.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan matala organisaatio on selkeä ja se mahdollistaa vuoropuhelun ja toiminnan järjestämisen kustannustehokkaasti. Lisäksi esitetty rakenne mahdollistaa nykyisen kaltaisen johtamisnäköyksen, strategiatyön sekä varhaiskasvatuksen sisällön edelleen kehittämisen. Sosiaalilautakunta pitää hyvänä, että hallinnon tukipalvelut on esityksessä rakennettu palvelemaan varhaiskasvatusorganisaation toimintaa ja johtamista kaikilla tasoilla. Tämä edellyttää, että myös hallinnossa on riittävä varhaiskasvatuksen toiminnan tuntemus ja osaaminen. Organisaatiosuunnittelun edetessä toimistotasojen tehtävät ja organisoituminen kuvataan uuden viraston toimintasääntöön.

Sosiaalilautakunnan näkemyksen mukaan lasten päivähoidon vastuualue on hyvin toimiva, vahva ja selkeä kokonaisuus, joka pystyy varhaiskasvatusvirastona turvaamaan varhaiskasvatuspalvelujen yhdenmukaisen järjestämisen, johtamisen ja kehittämisen. Päivähoitopalvelujen organisoimisessa olennaista on alueellisen

palvelun sujuvuus perheiden ja lasten näkökulmasta.

Varhaiskasvatuksen palveluverkon johtaminen perustuu vahvan oman tuotannon ohella monimuotoisen tuottajaverkon hallintaan. Lisäksi sosiaalilautakunta toteaa, että varhaiskasvatusvirastossa tullaan vahvistamaan asiakasläheisyyttä kehittämällä asukasfoorumit asukkaita osallistaen.

Sosiaalilautakunta pitää asiakkaan saaman palvelun näkökulmasta tärkeänä, että jatkovalmistelussa paneudutaan yhteistyön rakentamiseen opetustoimen, muiden lapsi- ja perhepalveluja antavien tahojen kanssa sekä asukasfoorumien kehittämiseen yhteistyössä henkilöstön, asiakkaiden ja sidosryhmien kanssa.

Ennen johtosäännön voimaantuloa on vuoden 2012 aikana tehtävä välttämättömiä päätöksiä uuden johtosäännön voimaantulemiseksi. Lisäksi vuoden 2013 alusta, siihen saakka kun uusi lautakunta on nimetty, on tehtäviä, jotka on johtosäännössä määritelty lautakunnan tehtäväksi. Edellä mainittujen tehtävien hoitaminen on johtosääntöehdotuksessa esitetty kaupunginhallituksen tehtäväksi ja tiedossa olevat tehtävät on kuvattu esityslistan tämän asian liitteenä nro 2 olevassa perustelumuiistiossa.

Lopuksi sosiaalilautakunta toteaa, että uudistuksen valmistelutyötä on tehty henkilöstöä osallistavassa prosessissa. Tämä otetaan huomioon myös työn jatkovalmistelussa.

Samalla sosiaalilautakunta päätti esittää, että 1.1.2013 lukien lakkautetaan lasten päivähoidon vastuualueen päivähoiton johtajan virka (vakanssinumero 025939).

Käsittely

24.04.2012 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Merkittiin, että esittelijä lisäsi päätösehdotuksensa viidennen kappaleen jälkeen omaksi kappaleeksi seuraavan tekstin:

"Leikkipuistojen avoimen ja muun toiminnan kehittäminen on jatkossa tärkeää erityisesti koululaisten loma-aikoina ja iltapäivätoiminnan osalta."

Merkittiin, että esittelijä lisäsi saman tekstin Esittelijä -osion Ydinprosessien määrittely -nimisen luvun toiseksi kappaleeksi.

17.04.2012 Pöydälle

Esittelijä

sosiaalijohtaja
Paavo Voutilainen

Lisätiedot

Paavo Voutilainen, sosiaalijohtaja, puhelin: 310 43211
paavo.voutilainen(a)hel.fi

Opetuslautakunta 17.04.2012 § 67

HEL 2012-004762 T 00 01 00

Päätös

Opetuslautakunta päätti antaa varhaiskasvatustoimen johtosäätöluonnoksesta seuraavan lausunnon:

Yleistä:

Varhaiskasvatustoimen johtosäätöluonnoksessa on kaupungin yleisestä käytännöstä poiketen luovuttu osastotasosta. Tämä antaa vaikutelman matalasta organisaatiosta. Käytännössä kuitenkin osassa hallinnollisluonteisia asioita käsittelytasoja on ainakin kuusi: virastopäällikkö - hallinnollinen toimisto - hallinnollisen toimiston alayksikkö - palvelualueen toimisto - päiväkotitoimisto - päiväkodin työntekijä.

Osastotasosta luopuminen johtaisi muista virastoista poikkeaviin toimivaltakäytäntöihin. Ensiksi viraston ylätason organisoinnista päätettäisiin pelkästään hallintokunnan sisällä, sillä ylimpänä tasona olevista toimistoista päätettäisiin varhaiskasvatustaloutta. Toiseksi virastopäällikköä lukuun ottamatta henkilöstön ottamisesta päätettäisiin pelkästään hallintokunnassa, kun virastossa ei ole muita virastoja vastaavasti kaupunginhallituksen toimivaltaan kuuluvia osastopäälliköitä. Kolmanneksi yksittäisten henkilöiden palkkauksesta päätettäisiin virastopäällikköä lukuun ottamatta pelkästään virastossa, kun virastossa ei ole osastopäälliköitä. Neljänneksi varhaiskasvatustaloutta ei olisi mahdollisesti virastopäällikköä lukuun ottamatta yhtään osastotajaa kaupungin virastojen yhteisiin osastopäälliköiden tilaisuuksiin, kun heitä ei ole. Viidenneksi käyttämällä osaston ja osastopäällikön sijasta nimikkeitä toimisto ja toimistopäällikkö, organisaatiokaavioluonnoksen mukaan 17 toimistosta muodostuva viraston ylin taso olisi raskaasti organisoitu.

Kun ruotsinkielisen päivähoiton siirtoa valmisteltiin syksyllä 2010, sosiaaliviraston keskitetyissä palveluissa (henkilöstö-, talous-, tietohallinto- ja tilapalvelut) ruotsinkielisen päivähoiton osuudeksi ilmoitettiin 0,6 henkilötyövuotta. Lisäksi ruotsinkielisen päivähoiton virastohallinnossa ilmoitettiin työskentelevän neljä henkilöä. Yhteensä ruotsinkielisen päivähoiton virastohallinnon henkilömitoitus oli 4,6 henkilötyövuotta. Suomenkielisessä päivähoitossa olevien lasten määrä on kymmenkertainen ruotsinkieliseen päivähoitoon verrattuna. Tämä suhde huomioon ottaen suomenkielisen päivähoiton

virastohallinnon henkilöstötarve olisi 46 henkilötyövuotta. Kun perustettavan viraston valmisteluissa on tietyvästi päädytty noin 80 henkilön tarpeeseen, joissakin laskelmissa saattaa olla virhe.

Toimiala 1 §

Johtosääntöluonnoksen mukaan varhaiskasvatustoimi huolehtii suomenkielisestä lasten päivähoidosta. Ruotsinkielisen kieliryhmän osalta lasten päivähoidon järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Kumpikin hallintokunta järjestää toimintaa lasten päivähoidosta annetun lainsäädännön edellyttämällä tavalla.

Johtosääntöluonnoksen mukaan varhaiskasvatustoimi huolehtii osaltaan suomenkielisestä esiopetuksesta. Osaltaan suomenkielisen esiopetuksen järjestäminen kuuluu myös opetustoimelle. Ruotsinkielisestä esiopetuksesta huolehtii kokonaisuudessaan opetustoimi. Kunnan velvollisuudesta järjestää esiopetusta sekä osoittaa esiopetusta saavalle opetuksen järjestämispaikka säädetään perusopetuslaissa. Lain mukaan esiopetusta voidaan järjestää sekä kouluilla että päiväkodeissa. Perusopetuslaissa (4 §) säädetään kunnan yleisestä velvollisuudesta järjestää sen alueella asuville lapsille oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Lisäksi kunta on velvollinen järjestämään esiopetusta ns. pidennetyt oppivelvollisuuden piirissä oleville lapsille (25 §) sekä myös niille lapsille, jotka perusopetuslain mukaisesti aloittavat perusopetuksen vuotta säädettyä myöhemmin (27 §). Suomenkielisen esiopetuksen järjestämisvastuun jakautuminen kahdelle hallintokunnalle edellyttää hallintokuntien välisen tehtäväjaon ja toimintaperiaatteiden tarkempaa määrittämistä.

Aamu- ja iltapäivätoiminnasta säädetään perusopetuslaissa. Varhaiskasvatustoimi huolehtii osaltaan myös suomenkielisten koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnasta. Osaltaan suomenkielisen aamu- ja iltapäivätoiminnan järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Perustelumuiiston mukaan varhaiskasvatusvirasto hoitaa perusopetusikäisten kehitysvammaisten ja autististen lasten iltapäivätoiminnan ja kesähoidon.

Lautakunta 2 §

Määräyksessä esitetään, että varhaiskasvatustoimella on yhdeksän jäsenen lautakunta. Lautakunnalle ei esitetä jaostojakoa.

Kuntalain 16 §:n 2 momentin mukaan kaksikielisessä kunnassa asetetaan opetustoimen hallintoon erillinen toimielin kumpaakin kieliryhmää varten taikka yhteinen toimielin, joka jakautuu kieliryhmiä varten osastoihin. Ruotsinkieliset varhaiskasvatustoimen toimialaan kuuluvat palvelut järjestetään opetustoimessa, jonka opetuslautakunta

on jakautunut suomen- ja ruotsinkieliseen jaostoon. Yleisenä lähtökohtana tulisi olla, että pelkästään suomenkielisistä henkilöistä asetettava varhaiskasvatuslautakunta päättäisi vain suomenkielisestä toiminnasta ja opetuslautakunnan ruotsinkielinen jaosto pelkästään ruotsinkielisestä toiminnasta sekä kaupunginhallitus kumpaakin kieliryhmää yhteisesti koskevasta toiminnasta.

Tällä hetkellä opetustoimen luottamushenkilöorganisaatiossa ruotsinkielistä lasten päivähoitoa, esiopetusta ja perusopetuslain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa koskevista asioista päätetään osin opetuslautakunnassa ja osin sen ruotsinkielisessä jaostossa. Käytännössä se, että varhaiskasvatustoimeen ei esitetä lautakunnan jaostotasoa, merkitsee sitä, että kieliryhmän perusteella päivähoitoa, esiopetusta ja aamu- ja iltapäivätoimintaan koskevista asioista päätetään osin eri toimielimissä.

Lautakunnan tehtävät 4 §

Varhaiskasvatustoimen lautakunnalle esitetyistä tehtävistä valtaosa on kaupungin mallisäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukaisia tehtäviä.

Johtosääntöluonnoksen 4 §:n 4 ja 18 kohdan mukaan varhaiskasvatuslautakunnan tehtävänä on vahvistaa opetustoimen toimialaan kuuluvasta ruotsinkielisestä lasten päivähoidosta perittävien maksujen perusteet sekä päättää kaupungin yksityisen hoidon tuen sekä kotihoidon tuen kuntalisästä suomenkielisen ja ruotsinkielisen päivähoidon osalta. Edellä todetun perusteella sanamuotoja tulisi muuttaa siten, että varhaiskasvatuslautakunnan esityksen perusteella asiasta päättäisi kaupunginhallitus. Vastaavat kohdat tulisi lisätä ruotsinkielisen päivähoidon osalta opetustoimen johtosääntöön. Nykyisessä sosiaalitoimen johtosäännössä valtuutus päättää asiakasmaksuista oli siirtymävaiheen järjestely, kunnes suomenkielinen päivähoito organisoitaisiin uudelleen.

Johtosääntöluonnoksen 4 §:n 19 kohdassa esitetään uutena tehtävänä, että lautakunta päättää palvelusetelin käyttämisestä ostopalvelujen järjestämistapavaihtoehtona sekä vahvistaa palvelusetelin arvon. Mahdollisuuden tulee koskea myös ruotsinkielisiä palveluja, mikä edellyttää vastaavan kohdan sisällyttämistä opetustoimen johtosääntöön.

Johtosäännön 4 §:n 22 kohdassa esitetään, että lautakunta päättää esiopetuksen työn aloittamisesta ja lomien ajankohdista. Monilapsisten perheiden osalta on ongelma, jos esiopetuksen työn aloittamisen ja lomien ajankohdat poikkeavat opetustoimen päättämistä ajankohdista. Tältä osin eri toimielinten päätösten välille tulisi luoda yhteys

esimerkiksi lisäämällä kohtaan "ottaen huomioon koulujen vastaavat ajankohdat".

Organisaatio 5 §

Edellä esitetyn mukaisesti esitettyä organisaatiota ei voi pitää johdonmukaisena kaupungin muihin virastoihin nähden.

Viraston päällikön tehtävät 7 §

Pääsääntöisesti määräyksen mukaiset viraston päällikön tehtävät ovat kaupungin mallisäännön ja sosiaalitoimen nykyisen johtosäännön mukaisia. Lisäksi viraston päällikön tehtäviin on esitetty uutena tehtävänä palvelusetelipalveluntuottajiin liittyvä päätöksenteko-oikeus. Vastaava kohta tulisi lisätä opetustoimen johtosääntöön.

Päätösvallan siirtäminen yksilöä koskevissa lasten päivähoidon asioissa, osaltaan esiopetuksessa sekä koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminnassa 11 §

Kyseisessä määräyksessä varhaiskasvatustoimen toimialaan kuuluvissa palveluissa yksilöä koskevissa asioissa toimivaltaisen päätöksentekijän määrääminen on siirretty siltä osin, kuin asia ei kuulu lautakunnan päätettäväksi, viraston päällikön tehtäväksi. Kyseisen määräyksen johdosta lasten päivähoidon, esiopetuksen sekä aamu- ja iltapäivätoiminnassa lapsikohtaista ratkaisuvalltaa edellyttäviä tehtäviä sekä toimivaltaista päätöksentekijää ei tarvitse johtosääntötasolla luetella. Perustelumistiosta ilmenee, että pykälä on kaupungin mallisäännön mukainen.

Esitykset ja lausunnot ulkopuolisille 12 §

Esityksistä ja lausunnoista ulkopuolisille määrätään johtosääntöluonnoksen 12 §:ssä. Pykälän ensimmäinen momentti on kaupungin mallijohtosäännön sekä nykyisen sosiaali- ja opetustoimen johtosäännön mukainen.

Pykälän toisessa momentissa kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa suomenkielistä lasten päivähoitoa, osaltaan esiopetusta ja koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa on siirretty viraston päällikölle tai hänen määräämälleen. Momentti on nykyisen sosiaalitoimen johtosäännön mukainen siltä osin kuin se koskee varhaiskasvatuksen toimialaa. Vastaavasti opetustoimessa on kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa siirretty viraston päällikölle tai hänen määräämälleen oppilaita ja opiskelijoita koskevissa opetukseen ja oppilasarviointiin liittyvissä sekä muissa oppilaiden ja opiskelijoiden säädetyjä oikeuksia ja velvollisuuksia koskevissa asioissa.

Varhaiskasvatustoimen johtosääntöluonnoksen 2 momenttiin on lisätty osaltaan puhevallan käyttö yksityisiä sosiaalipalveluja koskevan lain perusteella annettavia lausuntoja koskevissa asioissa. Perustelumuiustion mukaan lisäys johtuu siitä, että aluehallintovirasto edellyttää em. yksityisiä palveluja koskevan lainsäädännön nojalla kunnan varhaiskasvatustoimelta lausuntoja mm. toimilupaa hakevien tuottajien henkilöstön soveltuvuudesta, toiminnan asianmukaisuudesta ja tarpeellisuudesta. Aluehallintovirasto edellyttää lisäksi kunnan varhaiskasvatustoimen myös aktiivisesti valvovan ao. yksityistä toimintaa alueellaan sekä antamaan valvontaansa perustuvia lausuntoja ja selvityksiä aluehallintovirastolle. Nämä lausunnot ovat luonteeltaan ammatillisia eivätkä sellaisina sisällä poliittista harkintaa ja siksi ne soveltuvat viranhaltioiden tehtäväksi.

Helsingissä sosiaalipalvelujen järjestäminen on jakautunut kolmelle eri hallintokunnalle. Ruotsinkielinen lasten päivähoito on sosiaalihuoltolain 17 §:n mukainen sosiaalipalvelu, jonka järjestäminen kuuluu opetustoimelle. Opetuslautakunta on siten tältä osin kunnan toimielin, joka yksityisistä sosiaalipalveluista annetussa laissa tarkoitettulla tavalla ohjaa ja valvoo alueellaan tuotettuja sosiaalipalveluja. Myös opetustoimen johtosääntöön olisi tarkoituksenmukaista lisätä varhais-toimen johtosääntöön ehdotettu toimivallan siirtoa koskeva määräys, jonka mukaan viraston päällikkö tai hänen määräämänsä viranhaltija käyttäisi kaupungin ja lautakunnan puhevaltaa ruotsinkielistä lasten päivähoidon yksilöllistä toimeenpanoa koskevissa asioissa sekä osaltaan yksityisiä sosiaalipalveluja koskevissa asioissa tuomioistuimissa ja hallintoviranomaisissa.

Käsittely

17.04.2012 Ehdotuksen mukaan

Keskustelu.

Hyväksyttiin esittelijän ehdotus.

Esittelijä

opetustoimen johtaja
Rauno Jarnila

Lisätiedot

Minna Antila, hallintolakimies, puhelin: 310 86628
minna.antila(a)hel.fi